

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇALIŞMA DEFTERİ

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI

11

Ünite

Giriş - Hikâye

Konu

Edebiyat ve Toplum İlişkisi, Edebiyatın Sanat Akımlarıyla İlişkisi- Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye

OGM
MATERYAL

<http://ogmmateryal.eba.gov.tr>

ÖN SÖZ

Bu çalışma defterinde öğrencilerimizin, öğretim süreçleri içerisinde kazandıkları bilgi ve becerilerini kullanmalarına olanak tanıyan çeşitli düzeylerde ve yapılarda etkinlikler bulunmaktadır. Bu etkinliklerle öğrencilerimiz, gelişimlerini izleme imkânı bulurken öğretmenlerimiz de bu süreçte onlara etkili dönütler verme ve öğrencilerinin bilişsel gelişimini farklı düzeylerde takip etme imkânı bulmuş olacaktır. Bu bakımdan defterde yer alan etkinlikler, bilişsel alan basamaklarının tümüne yönelik çıktıların gözlemlenebilmesine imkân tanıyacak şekilde yapılandırılmıştır.

Çalışma defterlerinde boşluk doldurma, eşleştirme, çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı madde tipi etkinliklerinin yanı sıra bil-bul-çöz, kelime avı ve sudoku gibi içeriklerle öğrencilerin keyifli vakit geçirmelerini sağlayan etkinlikler de yer almaktadır. Ayrıca "Hatırlıyor muyum?" bölümüyle öğrenciler öz değerlendirmelerini yapabilecek ve eksik oldukları konuları karekodlar aracılığıyla tekrar etme fırsatı bulacaktır.

Alanında yetkin uzmanlarca titizlikle hazırlanmış ve denetimden geçmiş olan bu çalışma defterleriyle öğrenci ve öğretmenlerimize katkı sunmayı amaçlamaktayız.

Hatırlıyor muyum?

Aşağıda verilen bilgileri hatırlama düzeylerine göre işaretleyiniz. Puanlarınızı toplayıp aşağıdaki ölçeğe göre kendinizi değerlendiriniz.

1

Toplumu etkileyen edebiyat, aynı zamanda toplumdan etkilenir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

2

Bir toplumun dili, dini, siyasal yapılanması, ekonomik düzeyi, sosyal tabakalaşma biçimi, toplumsal değişim ve dönüşümü gibi pek çok unsurla o toplumun edebiyatı arasında ilişki vardır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

3

Klasisizmde , sağduyuya ve ahlak ilkelerine büyük önem verilir. Konular tarihten ve mitolojiden alınır. Bu akımda en çok tiyatro (trajedi ve komedi), şiir ve fabl türlerinde eserler verilmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

4

Romantizmde duygular, din ve tabiat önemsenir. Konular genellikle günlük hayattan ve millî tarihten alınır. İyi-kötü, hayal-gerçek karşıtlığından yararlanır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

5

Realizmde pozitivizmin bilimsel felsefesinden yola çıkıldığı için gerçekçi gözleme büyük önem verilir. Kişilerin davranışlarını, karakterlerini belirlediği düşünülen doğal ve toplumsal çevrenin betimlenmesine ağırlık verilir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

6

Fransız edebiyatından Émile Zola (Emil Zola, 1840-1902), Alphonse Daudet (Alfons Dode, 1840-1897), Guy de Maupassant (Guy dö Mopasan, 1850-1893) natüralizmin dünya edebiyatındaki önde gelen temsilcilerindendir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

7

Sokaklarda seyl-âbeler ağlaşır,
Ufuk yaklaşır, yaklaşır, yaklaşır;
Bulutlar karardıkça zerrâta bir
Ağır, muhtazır dalgalanmak gelir;
(muhtazır: Can çekişen; seyl-âbe: Sel, sel suyu; zerrât: Zerreler.)
Bu şiirde dış dünyanın betimlenmesi esas alınmış, ahenk unsurları ve ses uyumu önemsenmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

8

Edebî eserler belli bir sanat anlayışı doğrultusunda yazılır. Aynı sanat anlayışı doğrultusundaki eserler toplamı da edebiyat ve sanat akımlarını oluşturur.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

9

Hikâye (öykü); gerçek ya da gerçeğe uygun olay veya durumların kişi, yer ve zaman ögelerine bağlı olarak anlatıldığı kısa edebî türdür.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

10

Decameron (Dekameron) adlı eser, hikâye türünün ilk örneği kabul edilir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

11

Türk edebiyatında destan, efsane, masal, mesnevi, halk hikâyesi gibi türler; hikâye türünün yerli kaynaklarını oluşturur. XV. yüzyılda yazıya geçirilen *Dede Korkut Hikâyeleri*, divan edebiyatındaki mesneviler ve halk edebiyatı ürünleri olan halk hikâyeleri; modern hikâyeden önceki dönemlerde hikâye türünün işlevini üstlenmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

12

Durum hikâyesinde ruhsal çözümlemelere ağırlık verilir, olay ikinci planda kalır. Bu tarz hikâyede serim, düğüm, çözüm bulunmaz; okuyucunun merak duygusuna seslenilmez.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

13

Ahmet Mithat Efendi ilk yerli hikâye olan *Letaif-i Rivayat*'ı, Samipaşazade Sezai ise Batı tekniğine uygun ilk hikâye kabul edilen *Küçük Şeyler*'i yazmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

14

Millî Edebiyat sanatçılarının da eser vermeye devam ettiği Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarında daha çok gözlemci gerçekçiliğe dayalı hikâyeler yazılmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

15

Cumhuriyet Dönemi'nin 1940-1960 yılları arasında bireyin iç dünyasını esas alan, toplumcu gerçekçi, modernist, millî ve dinî duyarlılıkları yansıtan hikâyeler yazılmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

PUAN

30 -24

ÇOK İYİSİN

PUAN

23-20

ÇALIŞMALISIN

PUAN

19-0

KONUYU TEKRAR ETMELİSİN

TOPLAM PUANINIZ

1- 2- 3- 4- 5- 6- 7- 8. maddelerin
konu özeti

9- 10- 13- 14- 15. maddelerin
konu özeti

11. maddenin
konu özeti

11. maddenin
konu özeti

Eşleştirme

Verilen kavramları aşağıdaki kutucukların içindeki açıklamalarıyla eşleştirip kavramın başındaki harfleri kutucuğun yanındaki yuvarlağın içine yazınız.

1

Klasisizm, XVI. yüzyılın sonlarında Fransa'da monarşinin güçlenmesiyle ortaya çıkmış bir edebî akımdır. Eski Yunan ve Latin edebiyatlarını örnek alan klasisizmde sanat-taki kural ve ilkelere sıkı sıkıya bağlılık esastır. Bu akımda akla, sağduyuya ve ahlak ilkelerine büyük önem verilir. Kişisel duygu ve eğilimler değil, insanın değişmeyen özellikleri yansıtılır.

Ahmet Haşım

A

2

Natüralizm, XIX. yüzyılın sonlarında Fransa'da ortaya çıkmış bir edebî akımdır. Evrende olup bitenlerin nedensellik bağlantısı içinde belirlendiği görüşünü esas alan determinizmin edebiyata yansımalarıdır. Realizmin ileri aşaması sayılır.

Hüseyin Rahmi
Gürpınar

B

3

Sembolizm, XIX. yüzyılın ikinci yarısında Fransa'da parnasizme tepki olarak ortaya çıkmış bir şiir akımıdır. Sanat için sanat anlayışıyla şiir yazan sembolist şairler, şiirde müzikaliteye ve anlam kapalılığına önem vermiş; dış dünyanın insan üzerindeki etkisini semboller aracılığıyla anlatmıştır.

Ahmet Vefik Paşa

C

4

Realizm, XIX. yüzyılın ikinci yarısında romantizme tepki olarak doğmuş bir edebî akımdır. Bu akımda pozitifizmin bilimsel felsefesinden yola çıkıldığı için gerçekçi gözleme büyük önem verilir. Kişilerin davranışlarını, karakterlerini belirlediği düşünülen doğal ve toplumsal çevrenin betimlenmesine ağırlık verilir.

Halit Ziya Uşaklıgil

Ç

Aşağıda karışık olarak verilen kelimeleri metinde uygun olan boşluklara yazınız.

romantizm	Durum	ses türemesi	modernist	Toplumcu Gerçekçi
Latin	natüralizm	Anlamca kaynaşmış fiiller	kurallı birleşik fiiller	sembolizm
	Eski Yunan	Olay	Parnasizm	

1. Parnasizme tepki olarak ortaya çıkan ve şiirde müzikaliteye, anlam kapalılığına önem veren akım -----
-----dir.
2. ----- ve ----- edebiyatlarını örnek alan klasisizmde sanattaki kural ve ilkelere sıkı sıkıya bağlılık esastır.
3. Tiyatroda dram türü ----- etkisiyle ortaya çıkmıştır.
4. ----- hikâyesinde zaman ve mekân sezdirilir, ruhsal çözümlemelere ağırlık verilir.
5. Kişinin davranışlarını soya çekimle açıklayan ----- in etkisiyle oluşturulan eserlerde kahramanlar, ait olduğu sosyal çevrenin diliyle konuşturulur.
6. "Mecnunu affeyledim, diye ferman etmiş." cümlesindeki birleşik fiilde ----- olduğu için bitişik yazılmıştır.
7. Kronolojik zamanda geriye dönüşlerle geleneksel anlatım ve yapıdan uzaklaşan ----- hikâyede, olay örgüsü ve mekân geri planda kalmıştır.
8. ----- anlayışla yazılan eserlerde köy yaşamındaki sorunlar, toprak kavgaları, işçi ve emekçilerin sorunları işlenir.
9. "İşte, gözlerimi bir türlü yüzüne çeviremiyorum, sana bakamıyorum." cümlesindeki fiillerin bitişik yazılması ----- olmasından kaynaklanır.

Aşağıda yer alan çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1 Bir zaman sustular. İlerde çamurların içinde yatan koca öküzün başucunda, iki kartal, alçaktan donup dolaşıyordu. Hafiften esen rüzgâr, leş kokusunu baba oğulun burnuna kadar getiriyordu. İhtiyar toparlanırlar gibi oldu. Sakalını sıvazladı:

“Ne de olsa kötü ölüm bu.” diye mırıldandı, “çamurlara yuvarlanıp batmak. Çıkayım dedikçe batmak, çıkamamak... Düşmanlarına karşı kendini koruyamamak... En sonunda gözlerine baka baka düşmanına kendini yedirmek... Hem de kime... Çakal gibi ciğeri beş para etmez korkak bir düşmana! Tuh! Allah belasını versin. (...) Kırk yıldır ben de böyle battım ya... Başkalarının tarlalarında işlemekten ben de bıktım. Koca öküz de... Hayvancağz benden akıllı, benden cesur çıktı... Vazgeçti fukara, dünyasından...” Delikanlı, gözlerini iri iri açmış, babasını dinliyordu.

“Koca Öküz ’ün Ölümü” adlı hikâyeden alınan metne göre aşağıdaki seçeneklerden hangisi yanlıştır?

- A) Toplumcu gerçekçilik anlayışıyla yazılmıştır.
- B) Hikâyenin yazarı Samim Kocagöz’dür.
- C) Gerçekçi gözlemlere yer verilmiştir.
- D) Hâkim anlatıcı bakış açısıyla yazılmıştır.
- E) Öyküleyici anlatım biçimi kullanılmıştır.

2 (I) 19.yy’ın ikinci yarısında Fransa’da romantizme tepki olarak doğmuştur. (II) Konu gerçekten alınır. Olay ve kişiler yaşanan ve yaşayan kişilerin benzerleridir. (III) Sanat için sanat görüşünü savunurlar. (IV) Betimlemeler yazarın gözüyle yapılmaz kahramanın gözüyle yapılır. (V) Bu akımın en önemli temsilcileri: Moliere, Corneille, Racine, La Fontaine Türk edebiyatında ise Şinasi ve Ahmet Vefik Paşa’dır.

Numaralandırılmış cümlelerde verilen realizm akımının özelliklerinden hangisi yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı vardır?

- A) Ey Türk Milleti! Sen, aç olunca tokluk nedir bilmezsin.
- B) Bu arabayı ablan da beğenirse, alabiliriz.
- C) Sizi hiç düşünmez miyim?
- D) Andrea:
—Kahramanı olmayan ülke ne mutsuz bir ülkedir.
- E) Çocuk, birdenbire bisikletten düşüvermez mi!

4 “Bilmezsin, kardeşim” diyordu. “Oğlanın sesi kulaklarımdan gitmiyor, ben bu işin acemisi değilim, aşağı yukarı kendime insan sesi esnafı diyebilirim, fakat böyle bir sesi az dinledim.”

Ben de kendisi gibi düşünmekle beraber, daha akıllı görünmek için şöyle diyordum:

“Hakkın var. Fakat o sesin bizim üzerimizde bu kadar kuvvetli bir iz bırakmasında onu dinlediğimiz gecenin hiç tesiri yok mu idi acaba? Mehtap! Şırıltısı kâh duyulan, kâh kaybolan küçük dere... İki dağ arasında uzanan kıvrımlı dar vadi ve nihayet hiç beklemediğimiz bir amele çadırından tabiatın içine yayılveren bir ses... Bütün bunlar, o gecenin ürkek sessizliğinde bizi garip bir romantizm içine atmış ve alelade veya biraz daha iyice bir sesi bize fevkalade gibi göstermiş olamaz mı?” Sabahattin Ali, *Ses*

Yukarıdaki öyküyle ilgili verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Betimleyici anlatım yapılmıştır.
- B) Eksilteli cümlelere yer verilmiştir.
- C) Anlatıcı 3. tekil kişidir.
- D) Karşılaştırmalardan yararlanılmıştır.
- E) Diyaloglar anlatımı canlı tutmuştur.

5 Aşağıdakilerden hangisi toplumcu gerçekçi hikâye anlayışında yazılmış bir hikâyeden alınmış olamaz?

A) Bir tarla meselesi yüzünden Savrukların Hüseyin, Arkbaşı'nda Sarı Mehmet'i vurdu. Otuz evli köy birbirine girdi. Şaşırdılar. Herkes korku içinde candarmaların gelmesini bekliyordu. Hâlbuki karakol buraya altı saat uzakta idi; köyden kimse cinayet haberini götürmedikçe on beş gün bile uğramazlardı.

(*Kağın*, Sabahattin Ali)

B) İktidarın çekici yüzü. Kuvvet. Bir anma günü için Halk Eğitim Salonu'nu rica etmek, bir sinemayı kiralamak. Bir broşür bastırmak için, bir el ilanı için el açmak. Millî şuuru güçlendirmek, millî kültürü yaymak, mukaddesata sahip çıkmak... Çok güzel, pek güzel, böyle deniyordu ardından, alçak sesle, kimden yanasınız? Baş dik, gözler ilerde, kalbin çarpıntısı ve ruhun yükselişi: Hak'tan yanayız.

(*Ya Tahammül Ya Sefer*, Mustafa Kutlu)

C) Birçokları yamaçtan köylerine baka baka, gülümseyerek bir taş parçası üzerinde can verdi. Sağ kalanlar ellerindeki para ile ne yapabiliirdi? Döndüler, dolaştılar nihayet maden ocaklarına amele oldular.

(*Bacayı İndir Bacayı Kaldır*, Sadri Ertem)

D) Yolculuğun ikinci günü akşamına doğru genç köylü olduğu yerde rahat oturamamaya başladı. Yola çıkalıdan beri açtı. Köyden beraber aldığı azıcık yufkayı daha biner binmez yemişti. Yanı başında kuru ve siyah bir ekmeği ağır ağır geveleyen köylülere yutkunarak bakıyor, sanki başı dönüyormuş gibi gözlerini kapayarak kafasını kamyonun sarsılan tahtalarına dayıyordu.

(*Kamyon*, Sabahattin Ali)

E) Bazen bir kemik parçası yüzünden insanlarla köpekler arasında da kavgalar oluyordu. Dumanı tüten yağlı bir kemik parçasını teneke kutusuna sokmağa uğraşan bir kocakarının yanına sinirli bir erkek köpek usullacık sokuluyor, usta bir pençe vuruşuyla kemiği düşürüyor, kocakarı dönene kadar, ağzında kemik parçasıyla fırılıyor, kocakarıysa, dişsiz ağzıyla karanlık karanlık uluyordu.

(*Ekmek Kavgası*, Orhan Kemal)

6 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğelere ayırmada bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Sabah akşam demeden / senin olduğun yere döne döne / gelir.

B) Aliye Hanım / bir sabah / oğlunun aşağıya inmemiş olduğunu / gördü.

C) Yeşil gömleğinin kaybolan düğmesini / günlerce / aradı.

D) Hiç bitmeyeceğini sandığı sınavları / nihayet / bitmişti.

E) Çocuklarının sesleriyle dolu tatil günü / onu / çok / eğlendirmişti.

7 Aşağıdaki yazarlardan hangisi toplumcu gerçekçi hikâye anlayışını benimsememiştir?

A) Sabahattin Ali

B) Kemal Tahir

C) Ahmet Hamdi Tanpınar

D) Samim Kocagöz

E) Yaşar Kemal

Aşağıda yer alan metni okuyarak soruları cevaplayınız.

KARANFİLLER ve DOMATES SUYU

Küçük bir çam ormanı. Vakit sabah. Arı, sinek, kuş sesi. Bir siyah gözlükten görülen yerde ve ağaçlarda güneş parçaları. Sonra uzak, göğün kendi renginden biraz daha koyu kıyılara giden hudutlu bir deniz... İşte böyle bir yerde köyün insanlarını düşünüyorum.

...

Beyinin vapurdan iner inmez çantasını kapam uşaktan iğrenmeyi, sabahleyin altı buçukta tabiatla kavga için sokağa fırlamayan adamın çalışmadığını kendi kendime öğrendim. Ama şu sabahleyin altı buçukta tabiatla kavga için sokağa fırlamayan adam, isterse akşama kadar insanları aldatmak için didinsin. Kaç para eder! Gözümde, milyonu olsa da kalp para ile metelik etmez. Şimdi artık kimi sevdiğimi, kime saygı duyduğumu biliyorum. Günlerden beri kafamı bir adam kaplıyor (işgal ediyor dememek için).

Köyde ona, "Kör Mustafa" derlerdi. Bir gözü sola doğru biraz kaymıştı. Sağ tarafının beyazı ile gözkapığı arasına ciğer kırmızısı bir et parçası oturmuştu. Böyle mi doğmuştur? Yoksa çocukken bir şey mi batmıştır?.. Bu arızalı göz, öteki gözde daha parlaktır, daha siyah, daha canlı, daha zekidir. Bana bir kamburu hatırlatıyor bu göz; tuhaf değil mi? Bir kambur insan çirkindir ama, bütün kamburlar iyi yürekli, sevimli insanlardır. Arkadaş canlısıdır, şendirler. Ne severim kamburları!

İşte Kör Mustafa 'nın bu gözü de bir kambur insanın ruh hâletini içine sindirmiş, şıkır şıkır, pırlıl pırlıl, sevimli, çapkın, canlı bir gözdür. Öteki doğru dürüst göz, onun yanında, mahcup, sönük, tatsız tuzsuz, pek de kibirlidir. Kör Mustafa bahçelerde çalışır, gündeliğe gider, sarnıç sıvar, dam aktarır, kuyu kazar...

...

Akşam olunca çalıların arasına sakladığı kazmasının alıyor, gün ağarınca kadar söküyor, koparıyor, kazıyordu. Kazdıkça kaya, kazdıkça taş. Bütün bir yaz, bütün bir kış, orman memurunun tazyiki, çalı, palamut, defne, kocayemiş, diken, ot, kök ona karşı koydular. Bu korkunç mücadeleye üç evlek toprak için Mustafa'dan başka bizim köyde kimse girişemezdi.

...

Bir sonbahar günü baktı ki, küçük çam ağaçları filizi, körpe diken yapraklarıyla, üç beş kocayemiş çingil çingil yemişleriyle yer yer esmer, pembe kül rengi toprağa saye salar... Biz görenler:

- Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur, dedik.

Bilmedik ki dişle, tırnakla, kanla, canla tabiat denilen canavarı yenmek lâzım gelir. Bendeniz bu mücadeleye şahidim. Mustafa'nın kör gözü, hiddetten ala bulandığı günleri hatırlıyorum. "Hey arslan Mustafa!" der; uzakta bir çam gölgesinden korkunç kavgayı seyredirdim.

...

- Arslan Mustafa!, dedim. Su buldun mu, su?

- Deniz kıyısında eski bir kuyu vardı. Tuzlu bir parça ama, idare edeceğiz. Şuraya bir sarnıç kazabilsem...

Onu gördüm mü toparlanıyor; hayret, sevgi ve saygı ile bakıyorum. Koca yaylamızın üzerinde böyle milyonlarca insan bulunduğunu düşünüyorum. Yine dünya yuvarlığı üzerinde böyle milyonlarca insanın tırnakları, nasırları, çirkinlikleri, tek gözleri, tek kollarıyla bir ejderha ile kavga etmek için beklediklerini düşünüyorum. Küçük hanımlar! Bugünlerde bir gün nişanınız size koyu al renkli karanfiller gönderecektir. Dikkat edin, belki Mustafa'ninkilerdir. Küçük beyler! Domatesler göreceksiniz çarşıda. Elmalar, ferik elmaları gibi kokulu, şekerli, tatlıdır. Keserseniz içinde çekirdekleri altın gibi parlar. Belki de lokantada bir gün şişelere doldurulmuş bir domates suyu içersiniz ve tadını fevkalâde bulursunuz. Yunan tanrılarının ölmek için içtiği nektar lezzetini damağınızda hissederseniz, emin olun ki Mustafa'nın domateslerinden bir tanesi içtiğiniz suya katılmıştır.

SAİT FAİK ABASIYANIK

1. Metinde hangi bakış açısı kullanılmıştır?

---

2. Bu metinde hangi hikâye türünün örneklendirildiğini nedenleriyle birlikte yazınız.

---

3. Metinden hareketle kahramanın kişilik özelliklerini yazınız.

---

4. "Bu korkunç mücadeleye üç evlek toprak için Mustafa'dan başka bizim köyde kimse girişemezdi." cümlesinin öğelerini bulunuz.....

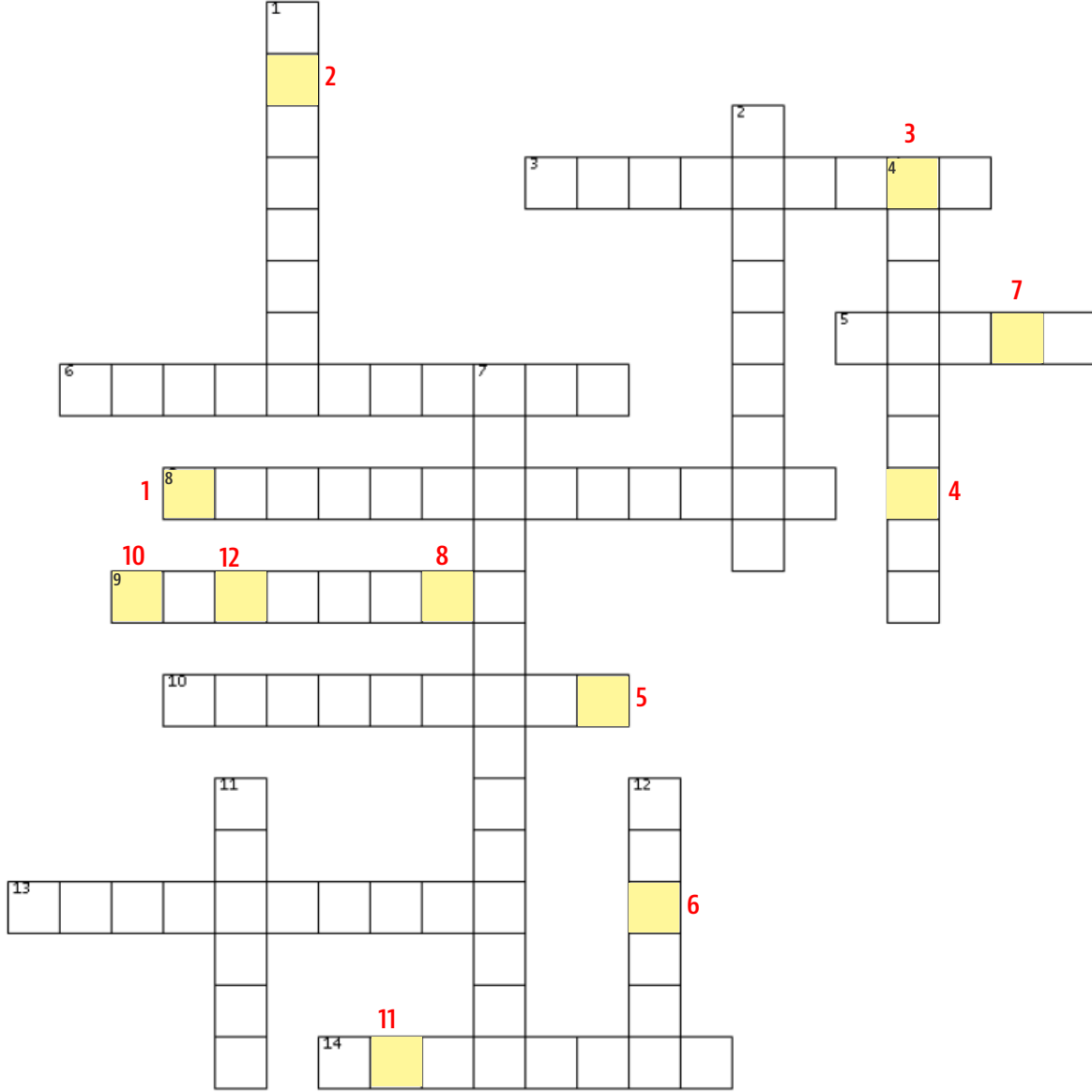

Aşağıda yer alan bulmaca etkinliğini yaparak anahtar kelimeyi bulunuz.

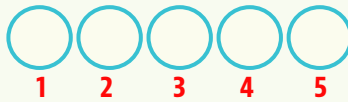
SOLDAN SAĞA

3. Bir varlığı veya kavramı tanıtan düşüncüyü geliştirme yolu.
5. Durum hikâyesinin dünya edebiyatındaki en önemli temsilcisi.
6. Batılı tarzda ilk hikâye örneği.
8. "Değirmen", "Kağrı", "Kuyucaklı Yusuf" gibi eserleri yazan toplumcu gerçekçi çizgide olan yazarımız.
9. Anlatıcının anlatımının sınırlı olduğu, nesnel bir tutum sergilediği bakış açısı.
10. Akıl ve sağduyuya dayanan XVI. yüzyılda ortaya çıkan edebî akım.
13. "Oğlumuz", "Osmancık", "Küçük Ağa" gibi bireyin iç dünyasını yansıtan eserlere sahip yazar.
14. Anlatıcının devreden çıktığı teknik.

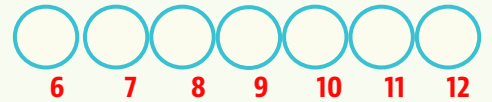
YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Anlatımda gereksiz ayrıntılardan, sanatlı söyleyişten uzak durmak.
2. Natüralizmin dünya çapındaki en önemli ismi.
4. Geleneksel anlatımdan uzaklaşıp toplumla çatışan, karamsar, bunalımlı bireyi ele alan hikâye.
7. Edebiyatımızda ilk hikâye örneği.
11. Gerçek ya da gerçeğe yakın olay veya durumların kişi, yer, zaman öğelerine bağlı olarak anlatıldığı kısa edebî tür.
12. Cümlede asıl yargıyı bildiren cümlenin temel ögesi.

ANAHTAR KELİME

1 2 3 4 5

6 7 8 9 10 11 12

Türk Dili ve Edebiyatı kavramlarını aşağıda yer alan harflerin içinden bulunuz. Renkli harflerden anahtar kelimeye ulaşınız.

1. Gerçekçilik
2. Toplumcu gerçekçi yazar
3. Batılı tarzda ilk hikâye
4. Yer Tamlayıcısı
5. Düşünceyi geliştirme yollarından biri
6. Modernist bir yazar
7. Anlatımda sadelik
8. Hikâyede anlatım tekniklerinden biri
9. Öykü
10. Sözcüklerle resim çizme
11. Memduh Şevket Esenal'ın eseri

AIERZML

8						

HATBASALTANIİ

[illegible]

RLKÜÜÇKŞYEE

[illegible]

OMÜYİLLÇDETLA

[illegible]

TIALKMRRŞAİŞA

A horizontal number line with 11 equal segments, labeled 0 to 10 below the line. The first segment, between 0 and 1, is shaded yellow. Below the 0 mark, the number 6 is written.

YNFLGIATUUSA

A number line from 0 to 10. The segment from 0 to 1 is shaded yellow and labeled '11' below it. The segment from 1 to 10 is labeled '4' below it.

LIKILYNA

GEERTÖMS

HEÂÏYK

A horizontal number line with arrows at both ends, divided into 11 equal segments by vertical tick marks. The segments are labeled with integers from 0 to 10 below the line. The segment between the tick marks for 1 and 2 is shaded yellow.

MİLBTCİEYE

ÇKOLATI

A horizontal number line with 11 equally spaced tick marks, labeled from 0 to 10. The tick mark for the number 9 is highlighted in yellow.

ANAHTAR KELİME

EŞLEŞTİRME

- 1- C
- 2- B
- 3- A
- 4- Ç

BOŞLUK DOLDURMA

- 1- Sembolizm
- 2- Eski Yunan ve Latin
- 3- Romantizm
- 4- Durum
- 5- Natüralizm
- 6- Ses türemesi
- 7- Modernist
- 8- Toplumcu Gerçekçi
- 9- Kurallı birleşik fiiller

ÇOKTAN SEÇMELİ

- 1- D
- 2- E
- 3- B
- 4- C
- 5- B
- 6- A
- 7- C

AÇIK UÇLU

- 1- Kahraman bakış açısı
- 2- Durum hikâyesi çünkü mekân, zaman belirsizdir. Olaylar ve merak ögesi geri plandadır."
- 3- Çalışkan, işini en iyi şekilde yapan, sorumluluk sahibi bir kişidir.
- 4- Dolaylı tümleç-Zarf tümleci-Özne-Yüklem

BİL-BUL-ÇÖZ

1. YALINLIK	9. GÖZLEMCİ
2. EMİLE ZOLA	10. KLASİSİZM
3. TANIMLAMA	11. HİKÂYE
4. MODERNİST	12. YÜKLEM
5. ÇEHOV	13. TARIK BUĞRA
6. KÜÇÜK ŞEYLER	14. GÖSTERME
7. LETAİF-İ RİVAYAT	
8. SABAHATTİN ALİ	

Anahtar Kelime: SAMİM KOCAGÖZ

KELİME AVI

1. REALİZM	8. GÖSTERME
2. SABAHATTİN ALİ	9. HİKÂYE
3. KÜÇÜK ŞEYLER	10. BETİMLEYİCİ
4. DOLAYLI TÜMLEÇ	11. OTLAĞI
5. KARŞILAŞTIRMA	
6. YUSUF ATILGAN	
7. YALINLIK	

Anahtar Kelime: BİLGE KARASU

Etkileşimli Kitaplar

Beceri Temelli Kitaplar

Soru Bankası

Mobil Soru Bankası

Dinamik Uygulamalar

3B Modeller

YKS Kampı

TRT EBA TV Lise

OGM
MATERYAL

<http://ogmmateryal.eba.gov.tr>